

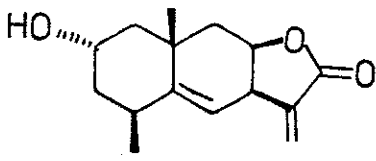
مجله دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، جلد دوم، شماره (۳،۲) بهار، تابستان و پائیز ۱۳۷۰

همبستگی جابجائی ناجور هسته (NMR دوبعدی) ^1H - ^{13}C - 2α -
هیدروکسی آلانتولاکتین از گیاه *Pulicaria undulata* C.A. Mey

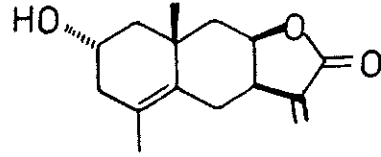
دکتر عبدالحسین روستائیان* - دکتر زهره حبیبی
مرکز تحقیقات شیمیائی، آزمایشگاه فیتوشیمی، دانشگاه شهید بهشتی، اوین، تهران.

خلاصه

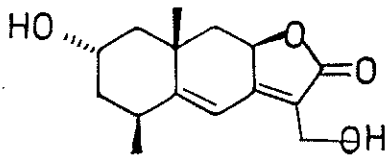
اخیراً ساختمانهای ملکولی یکسری سزکوئی ترپن لاکتن استخراج شده از گیاه پولیکاریا اوندولاتا را گزارش نمودیم (۱). لاکتن‌های مذکور از فراکسیون‌های دی اتیل اتر - پترولیوم اتر به نسبت ۱:۳ با بکارگیری انواع تکنیک‌های کروماتوگرافی از جمله (RP8, MeOH - H₂O, 13:7 HPLC) استخراج شدند. در نتیجه سه ایدسمنولید (Eudesmanolide) ۱ - ۳، یک گواینولید (Guaianolide) ۴، نور - گواینولید (nor - guaianolide) ۵ سوبدوگواینولید ۶ وگزانتولید (Xanthanolide) ۷، استخراج شدند. یکی از ایدسمنولیدها بنام 2α - هیدروکسی آلانتولاکتین بعنوان ماده اصلی در میان سزکوئی ترپن لاکتن‌های فوق بشمار می‌رود. از آنجائیکه این نوع لاکتن‌ها اثرات بیولوژیکی جالب توجهی از خود نشان داده‌اند، تصمیم گرفتیم یک تجزیه و تحلیل کامل در مورد طیف‌های رزونانس مغناطیسی هسته پروتون، کربن - ۱۳ و همبستگی جابجائی ناجور هسته (NMR - دوبعدی) ^1H - ^{13}C ، 2α - هیدروکسی آلانتولاکتین را برای اولین بار به رشته تحریر درآوریم. در این پژوهش استریو شیمی 2α - C، C - ۷، C - ۸ بوسیله تکنیک NOESY تعیین گردید. همچنین مشخص شد که H - ۷ و H - ۸ - H در موقعیت α و H - ۲ در موقعیت قرار دارند.

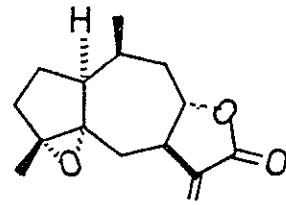
1

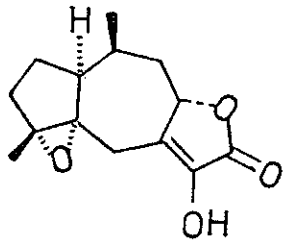
2

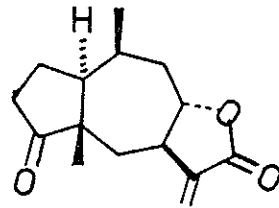
3

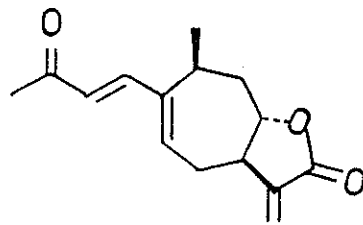
4

5

6

مقدمه

جنس پولیکار یا در قبیله اینوله (Inuleae) جای گرفته است (۲). از نقطه نظر شیمیائی این جنس ناهمگن و همانطور که قبلاً اشاره نمودیم (۳ و ۱)، بعضی از گونه‌ها حاوی دی تربین از جمله *P. gnaphalodes* (Vent.) Boiss (۴)، برخی حاوی مشتقات کاربوفیلین (۷ - ۵) و بعضی گونه‌ها حاوی سزکوئی تربین لاکتن می‌باشند (۸).

پولیکار یا اوندولاتا (*P. undulata*) قبلاً بررسی شده و فقط مشتقات تیمول و فلاون در سال ۱۹۸۸ از آن گزارش شده بود (۹)، تا اینکه اخیراً در بررسی‌های دقیق‌تر موفق به استخراج تعداد قابل ملاحظه‌ای سزکوئی تربین لاکتن از آن شدیم (۱). از میان سزکوئی تربین لاکتن‌ها به 2α - هیدروکسی آلانتولاکتن برخورد کردیم که اولین بار از یک گونه *Inula* استخراج شده بود (۱۰). داده‌های اسپکتروسکوپی لاکتن مذکور بطور ناقص گزارش شده و اکنون ما در این مقاله علاوه بر تجزیه و تحلیل $^1\text{H-NMR}$ ، $^{13}\text{C-NMR}$ به ذکر همبستگی جابجائی ناجور هسته، رزونانس مغناطیسی هسته دو بعدی، ^{13}C - ^1H سزکوئی تربین لاکتن مذکور که یک نوع ایدسمنولید می‌باشد، می‌پردازیم.

بخش تجربی

الف) عصاره‌گیری:

قسمتهای هوائی گیاه *P. undulata* به وزن ۵۰۰ گرم را کاملاً خرد کرده و جهت استخراج ترپنوئیدها، در مخلوطی از حلال دی اتیل اتر - پترولیوم اتر - متانول به نسبت ۱:۱:۱ قرار میدهیم. پس از ۲۴ ساعت آن را با استفاده از قیف بوختر و پمپ خلاء صاف می‌نمائیم. محلول زیر صافی را جهت خارج نمودن حلال‌ها تحت خلاء و دمای حداکثر ۵۰ درجه سانتی‌گراد با دستگاه Rotavapor قرار می‌دهیم تا اینکه کاملاً تغلیظ شده و عصاره مواد بصورت شیره غلیظی درآید. در مرحله بعد، جهت جدا نمودن چربی‌ها و ترکیبات اشباع با زنجیرهای بلند به عصاره حاصل کمی متانول می‌افزاییم تا حتی المقدور در آن حل گردد و سپس به مدت ۲۴ ساعت در دمای 15°C - قرار می‌دهیم. در این هنگام چربی‌ها و هیدروکربورهای سنگین رسوب کرده و میتوان توسط صافی، که بهتر است پارچه‌ای باشد آنها را از محلول جدا نموده و با کمی متانول سرد که قبلاً به همین منظور در فریزر

چند ساعتی نگهداری شده بود، شستشو می‌دهیم. محلول زیر صافی را مجدداً جهت خارج نمودن حلال (متانول) تحت خلاء با دستگاه Rotavapor قرار داده تا تغلیظ گردد. عصاره حاصل جهت کروماتوگرافی ستونی و بدست آوردن فراکسیونها آماده است.

ب) کروماتوگرافی ستونی (CC):

به عصاره حاصل مقداری پودر سیلیکاژل مخصوص کروماتوگرافی ستونی و مقداری اتر اضافه نموده و عمل تبخیر را تا خشک شدن کامل ادامه می‌دهیم. بدین ترتیب عصاره بطور یکنواخت جذب سیلیکاژل شده و پودر زرد تیره - قهوه‌ای بدست می‌آید. علت انتخاب اتر پائین بودن نقطه جوش آن است و این عمل را معمولاً با سایر حلالها بخصوص متانول، توصیه نمی‌کنیم. قبل از منتقل نمودن پودر مذکور به ستون کروماتوگرافی بهتر است آتراز بالن بر روی کاغذ صافی ریخته و با اسپاتول نسبتاً پهن، گلوله‌های کوچک را کاملاً نرم نموده و در مجاورت هوا خشک نمائیم. جهت آماده کردن ستون کروماتوگرافی ابتدا مقداری سیلیکاژل مخصوص ستون را با پترولیوم اتر در بشری مخلوط نموده و ضمن بهم زدن بتدریج مخلوط را به داخل ستون می‌ریزیم و به ستون ضربات ملایمی می‌زنیم تا حباب‌های هوا خارج گردند. پس از اطمینان از یکنواختی ستون و عدم فضای خالی، مخلوط پودر سیلیکاژل و عصاره را به ستون وارد می‌کنیم. مشخصات سیلیکاژل ستون در این آزمایش:

Kieselgel 60, 0.063 - 0.200 mm (70 - 230 mesh ASTM)

می‌باشد.

برای جداسازی مواد طبیعی موجود در عصاره که دارای پلاریته‌های متفاوت می‌باشند، لازم است که پلاریته حلال شستشو دهنده ستون به تدریج تغییر کند. بدین منظور همانطور که با پترولیوم اتر شروع نمودیم، قطبیت حلال را با افزودن مقادیر مشخصی از دی اتیل اتر افزایش می‌دهیم و جهت ایجاد پلاریته‌های بالاتر پس از بدست آوردن فراکسیونهایی از صد در صد اتر، از افزایش تدریجی متانول استفاده نموده و در انتها برای شستشوی کامل ستون، که هیچ ماده‌ای درون ستون جذب سیلیکاژل نماند، از صد درصد متانول استفاده می‌کنیم.

ج) بررسی فراکسیونها: بکارگیری TLC و PTLC

کوپلاز آللیک بین پروتونهای ۱۳ و ۱۳' با $H-\gamma$ است. پهن شدگی این سیگنالها نیز می تواند مربوط به کوپل جمینال دو پروتون ۱۳ و ۱۳' باشد. این دو سیگنال همواره نشان دهنده وجود α -متیلن - لاکتن در ساختمان مورد نظر می باشند. با استفاده از تکنیک حذف کوپلاز اسپین، مشخص گردید این سیگنالها به هنگام متشعش نمودن $H-\gamma$ با جابجائی شیمیایی ۳.۶۳ ppm بصورت یکنائی پهن (sbr.) ظاهر می شوند.

شکل ظاهری $H-\gamma$ چهاربار دوتائی (dddd) بوده که به علت کوپل با $H-\alpha$ ، $H-\beta$ ، $H-\gamma$ ، $H-\delta$ و $H-\epsilon$ با ثابت های جفت شدن $J_{\gamma,\delta} = 5(\text{Hz})$ ، $J_{\gamma,\epsilon} = 4(\text{Hz})$ ، $J_{\gamma,\beta} = 2(\text{Hz})$ و $J_{\gamma,\alpha} = 2(\text{Hz})$ می باشند. کوچک بودن ثابت جفت شدن بین پروتونهای γ و δ نشان می دهد که هر دو بایستی در موقعیت α باشند و بنابراین حلقه لاکتونی نیز باید کانفیگوراسیون سیس داشته باشد.

با استفاده از تکنیک حذف کوپلاز اسپین، مشخص گردید که شکل سیگنال $H-\gamma$ با تابش دهی سیگنال $H-\alpha$ در ۴.۸۲ ppm تغییر می کند و خود این سیگنال یعنی $H-\alpha$ که بصورت سه بار دوتائی (ddd) است مشخص میکند که علاوه بر کوپل با $H-\gamma$ با دو پروتون دیگر یعنی $H-\alpha$ و $H-\beta$ کوپل نموده است. به عبارت دیگر روی موقعیت ۹ استخلافی دیده نمی شود. ثابت های جفت شدن پروتونهای α و β برابر ۴ هرتز و α و δ برابر ۲/۵ هرتز می باشد و کوچکی آن میتواند موید آلفا - اکوتوریال برای $H-\alpha$ باشد از آنجائیکه مسیر بیوجنز در سزکوئی ترین لاکتن ها یا به عبارتی حلقه زائی فانزیل پیروفسفات به طریقی است که این اتصال، $C-11 - C-7$ ، همیشه موقعیت β را دارا می باشد، پس حلقه - لاکتن بصورت سیس و β خواهد بود. این موضوع با بکارگیری تکنیک NOESY تأیید شد. یعنی اثر هسته ای اورهازر بین $H-\gamma$ و $H-\alpha$ ، α (۹٪) و β (۵٪) مشاهده شد.

در ۵/۲۵ ppm یک دوتائی با $J_{\gamma,\delta} = 4(\text{Hz})$ مشاهده می شود که مربوط به پروتون اولفینی یعنی $H-\epsilon$ بوده که با پروتون مجاورش $H-\gamma$ کوپل نموده و بصورت دوتائی ظاهر شده است. دلیل این مدعا بکارگیری از تکنیک حذف کوپلاز اسپین است که نشان میدهد این سیگنال با تابش دهی $H-\gamma$ به یک یکنائی (s) تبدیل میگردد.

ابتدا از هر فراکسیون از طریق کروماتوگرافی لایه نازک، با استفاده از Kieselgel 60 F 254, DC - Alufolien با ضخامت ۰/۲ mm اطلاعاتی کسب نموده و فراکسیونهای مشابه را روی هم ریخته تا بدینوسیله از تعداد فراکسیونها کاسته شود. فراکسیونهایی که از این راه، زیر لامپ UV یا با اسپری نمودن بوسیله سولفات سریم (حل شده در محلول ۲ نرمال اسید سولفوریک) جالب بنظر برسند، بطریقه PTLT جداسازی می شوند. همچنین بوسیله TLC پلاریته هر فراکسیون نیز مشخص می گردد. سپس از صفحات شیشه ای به ابعاد ۲۰ × ۲۰ سانتی متر و ضخامت ۰/۷۵ میلی متر سیلیکاژل، جهت جداسازی کمی، از تانک های مخصوص که قبلاً درون آن ۱۰۰ میلی لیتر مخلوطی از حلالها که قبلاً پلاریته آن تعیین شده بود، ریخته ایم، استفاده نمودیم.

از مواد به ظاهر جداسازی شده، ابتدا طیف های

$^1\text{H} - \text{NMR}$ تهیه نموده و بدین ترتیب مشخص گردید که تعدادی سزکوئی ترین لاکتون در فراکسیونهای اتر - پترول اتر به نسبت ۳ : ۱ موجود بوده اند. البته از طیف های $^1\text{H} - \text{NMR}$ به طور وضوح مخلوطی از مواد مشاهده می شد زیرا روش کروماتوگرافی لایه نازک قادر به جداسازی کامل و خالص نمودن مواد نشده بود. از اینرو ناگزیر برای خالص نمودن این مواد طبیعی از HPLC استفاده گردید.

HPLC : دستگاه knauer High Pressure Liquid

Chromatography با دکتور UV مورد استفاده قرار گرفت. نوع ستون RP8 و حلال مخلوطی از متانول آب به نسبت ۱۳ : ۷ با سرعت ۳ ml در دقیقه بوده و زمان بازداری (Rt) برای سزکوئی ترین لاکتن مورد نظر یعنی α - هیدروکسی آلانتولاکتون ۷/۵ دقیقه می باشد.

از پانصد گرم گیاه بکار گرفته شده، مقدار ۱۰۰ mg از ترکیب مذکور بدست آمده، که جهت تهیه طیف های $^1\text{H} - \text{NMR}$ ، $^{13}\text{C} - \text{NMR}$ و $^2\text{D} - \text{NMR}$ دو بعدی بکار گرفته شد.

نتیجه و بحث

رزونانس مغناطیسی هسته پروتون :

در میدان پائین طیف $^1\text{H} - \text{NMR}$ ، ۶.۲۱ ppm، دو سیگنال هر کدام بصورت دوتائی پهن (dbr.) با ثابت جفت شدن $J_{\gamma,\delta} = 2(\text{Hz})$ مشاهده میشود که مربوط به

در پائین‌ترین میدان یعنی $170/25\text{ppm}$ یک یکتائی مربوط به گروه کربونیل مشاهده می‌شود در میدانهای $139/28\text{ppm}$ و $146/67\text{ppm}$ دو یکتائی مربوط به C-5 و C-11 ظاهر شده که با استفاده از قواعد شولری میتوان مشخص نمود که سیگنال $146/67\text{ppm}$ مربوط به C-5 و سیگنال $139/28$ متعلق به C-11 میباشد. C-13 نیز که اولفینی بوده، با حمل کردن دو پروتون بصورت سه تائی (t) در $122/07$ نمایان گشته است. کربن دیگری که در ناحیه اولفینی ظاهر شده C-6 می‌باشد که با حمل کردن یک پروتون بصورت دو تائی (d) مشخص می‌گردد.

در میدان بالاتر در 75.68 ppm و 63.00ppm دو تائی متعلق به C-8 و C-2 مشاهده می‌شود. با استفاده از NMR دو بعدی $^{13}\text{C} - ^1\text{H}$ مشخص گردید که سیگنال 75.68ppm متعلق به C-8 و سیگنال 63.00ppm مربوط به C-2 می‌باشد.

سه سیگنال سه تائی (t) در $50/11$ ، $42/28$ و $41/54$ مشاهده می‌شوند که به ترتیب بایستی مربوط به C-1، C-3، و C-9 باشند. با استفاده از NMR دوبعدی این موضوع تأیید گردید.

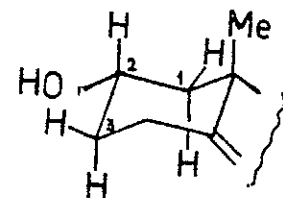
همچنین دو دو تائی با جابجائی شیمیائی $39/38$ و $38/37$ بر اساس تکنیک یاد شده، به ترتیب مربوط به C-7 و C-4 می‌باشند.

یک سیگنال یکتائی (s) در میدان نسبتاً بالا $33/46\text{ppm}$ بایستی مربوط به C-10 باشد زیرا این کربن نوع چهارم (quaternary) بوده و پروتونی حمل نمی‌کند و بالاخره به دو سیگنال چهار تائی (q) برمی‌خوریم که بدون استفاده از NMR دوبعدی مشکل میتوان تعیین نمود که کدام مربوط به C-14 و کدام مربوط به C-15 است، بنابراین با استفاده از تکنیک مذکور مشخص شد که C-14 در $29/49\text{ ppm}$ و C-15 در $28/23\text{ppm}$ نمایان گشته‌اند (جدول ۱ و شکل ۱)

تفسیر طیف NMR دوبعدی:

با استفاده از این تکنیک یعنی همبستگی بین طیف $^1\text{H} - \text{NMR}$ و $^{13}\text{C} - \text{NMR}$ میتوان اطلاعات مفیدی در مورد جابجائی شیمیائی پروتونها و یا کربنهائی که مکان دقیق آنها مشخص نیست و یا به آن مشکوک هستیم بدست آورد. طیف

در 4.19ppm سیگنالی بصورت چهار بار دو تائی (dddd) وجود دارد که جابجائی شیمیائی آن نشان میدهد این پروتون به اتم کربنی متصل است که آن اتم کربن، اکسیژن نیز حمل میکند. با استفاده از اسپکترومتر جرمی با قدرت جداکنندگی بالا و فرمول خام ماده ($\text{C}_{15}\text{H}_{20}\text{O}_3$) اتم کربن مذکور بایستی حامل گروه هیدروکسیل بوده و چهاربار دو تائی شدن آن مربوط به کوپلاژهای است که با چهار پروتون مجاور داشته است. بدین ترتیب سیگنال مورد نظر مربوط به H-2 بوده که با H-1 (α), H-1 (β), H-3 (α) و H-3 (β) کوپل نموده است. ثابت‌های جفت شدن $J_{1\alpha,2\beta} = 10(\text{Hz})$, $J_{1\beta,2\alpha} = 3(\text{Hz})$ و $J_{2\beta,3\alpha} = 10(\text{Hz})$, $J_{2\alpha,3\beta} = 3(\text{Hz})$ می‌باشند. بزرگ بودن اندازه $J_{1\alpha,2\beta}$ و $J_{2\beta,3\alpha}$ نشان دهنده وضعیت $\beta -$ اکسیال برای H-2 می‌باشد. به زبان دیگر گروه OH در موضع α -اکواتوریال قرار دارد.

سیگنال H-2 پس از تابش دهی پروتونها در $51/95$ و $47/51$ و $1/09\text{ppm}$ تغییر میکند. این جابجائی‌های شیمیائی بایستی مربوط به پروتونهای 1' و 1 و 3' و 3 باشند. استریوشیمی C-2 با بکارگیری تکنیک NOESY مورد تأیید قرار گرفت. اثر هسته‌ای اورهازبین 2-H و 14-H (4٪) مشاهده شد.

رزونانس مغناطیسی هسته کربن 13:

در طیف $^{13}\text{C} - \text{NMR}$ به جز سه سیگنال مربوط به CDCl_3 بعنوان حلال، بطور وضوح پانزده سیگنال مربوط به پانزده اتم کربن مشاهده میشود. این سیگنالها مربوط به دو گروه متیل (methyl)، چهار گروه متیلن (methylene)، سه گروه متین (methine)، یک گروه کربنیل، (carbonyl)، یک گروه کربنیل (carbenyl)، یک گروه کربنیل (carbonyl) یک کربن نوع چهارم (quaternary) و سه اتم کربن نوع سوم (tert.) می‌باشند.

^{13}C - NMR در محور افقی و ^1H - NMR در محور عمودی طیف دو بعدی قرار گرفته و با توجه به اینکه در طیف ^1H - NMR کوشش شد کلیه سیگنالها مشخص گردند، میتوان با ارتباط دادن این طیف با طیف ^{13}C - NMR کلیه سیگنالهای پیشنهادی را تأیید و یا تصحیح نمود.

در بالاترین میدان در طیف ^{13}C - NMR که در محور افقی قرار گرفته، سیگنالی با جابجائی شیمیائی $523/28$ ppm بصورت یک چهارتائی (q) مشاهده میشود، دقیقاً در زیر این سیگنال خطی کوتاه بصورت عمودی دیده می شود وقتی از وسط این خط بطرف سمت چپ پیش رویم، به سیگنال دوتائی (d) در طیف ^1H - NMR برمیخوریم. این دوتائی همان $\text{H}-15$ با جابجائی $51/17$ ppm می باشد بنابراین شک نداریم که سیگنال $23/28$ مربوط به $\text{C}-15$ است (شکل ۲).

سیگنال بعدی در طیف ^{13}C - NMR با جابجائی شیمیائی $529/49$ ppm بصورت چهارتائی (q) یک گروه متیل را مشخص میکند. در زیر این سیگنال نیز خط عمودی کوتاهی مشاهده میشود. مجدداً اگر از وسط این خط بطرف چپ طیف حرکت کنیم به سیگنال $\text{H}-14$ بصورت یکتائی (s) است با جابجائی شیمیائی $51/29$ در طیف ^1H - NMR برخورد میکنیم که این همبستگی بطور دقیق بیانگر جابجائی شیمیائی $29/49$ ppm برای $\text{C}-14$ می باشد.

سومین سیگنال در میدان بالای طیف ^{13}C - NMR یک یکتائی با جابجائی شیمیائی $33/46$ ppm می باشد که در زیر این سیگنال برخلاف دو سیگنال یاد شده، خط عمودی کوتاه دیده نمی شود، این بدان معنی است که این اتم کربن با پروتونی در ارتباط نیست یا به عبارت دیگر بایستی در چنین میدانی یک کربن نوع چهارم داشته باشیم. با در نظر گرفتن ساختمان مولکولی این سیگنال باید مربوط به $\text{C}-10$ باشد.

سیگنال سه تائی در میدان $41/54$ ppm با پروتونهای

$\text{H}-3\alpha$ و $\text{H}-3\beta$ در ارتباط است و این بدان معنی است که دو پروتون بصورت جمینال به $\text{C}-3$ متصل هستند و سه تائی بعدی در میدان $542/28$ مربوط به کربن 9 - که به صورت متیلن است بوده، زیرا با پروتونهای $\text{H}-9\alpha$ و $\text{H}-9\beta$ مرتبط می باشد.

سومین سه تائی در میدان $50/11$ ppm با $\text{H}-1\alpha$ و $\text{H}-1\beta$ همبستگی داشته و بدین ترتیب این سیگنال متعلق به $\text{C}-1$ خواهد بود.

در $63/00$ ppm یک سیگنال بصورت دوتائی دیده می شود که با $\text{H}-2$ در ارتباط است و از آنجائیکه $\text{C}-2$ یک گروه هیدروکسی نیز حمل می کند اولاً مقداری دی شیلد شده و ثانیاً بصورت دوتائی در آمده است.

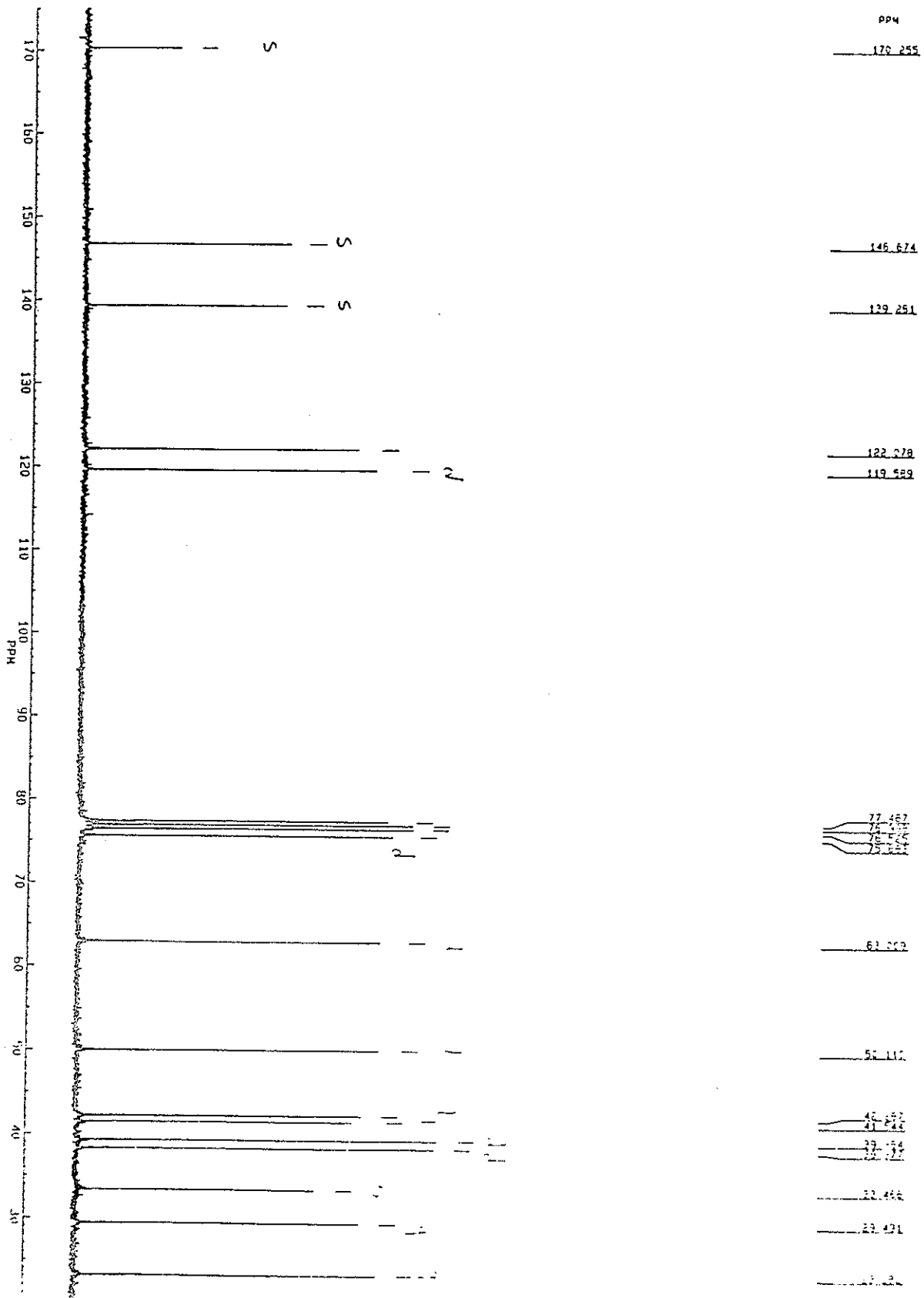
دوتائی دیگر در میدان $75/68$ ppm با $\text{H}-8$ مرتبط است و بدین ترتیب $\text{C}-8$ مشخص میگردد.

در میدان نسبتاً پائین $119/58$ ppm دوتائی دیگری مشاهده می شود که بایستی مربوط به $\text{C}-6$ که کربن اولفینی است، باشد.

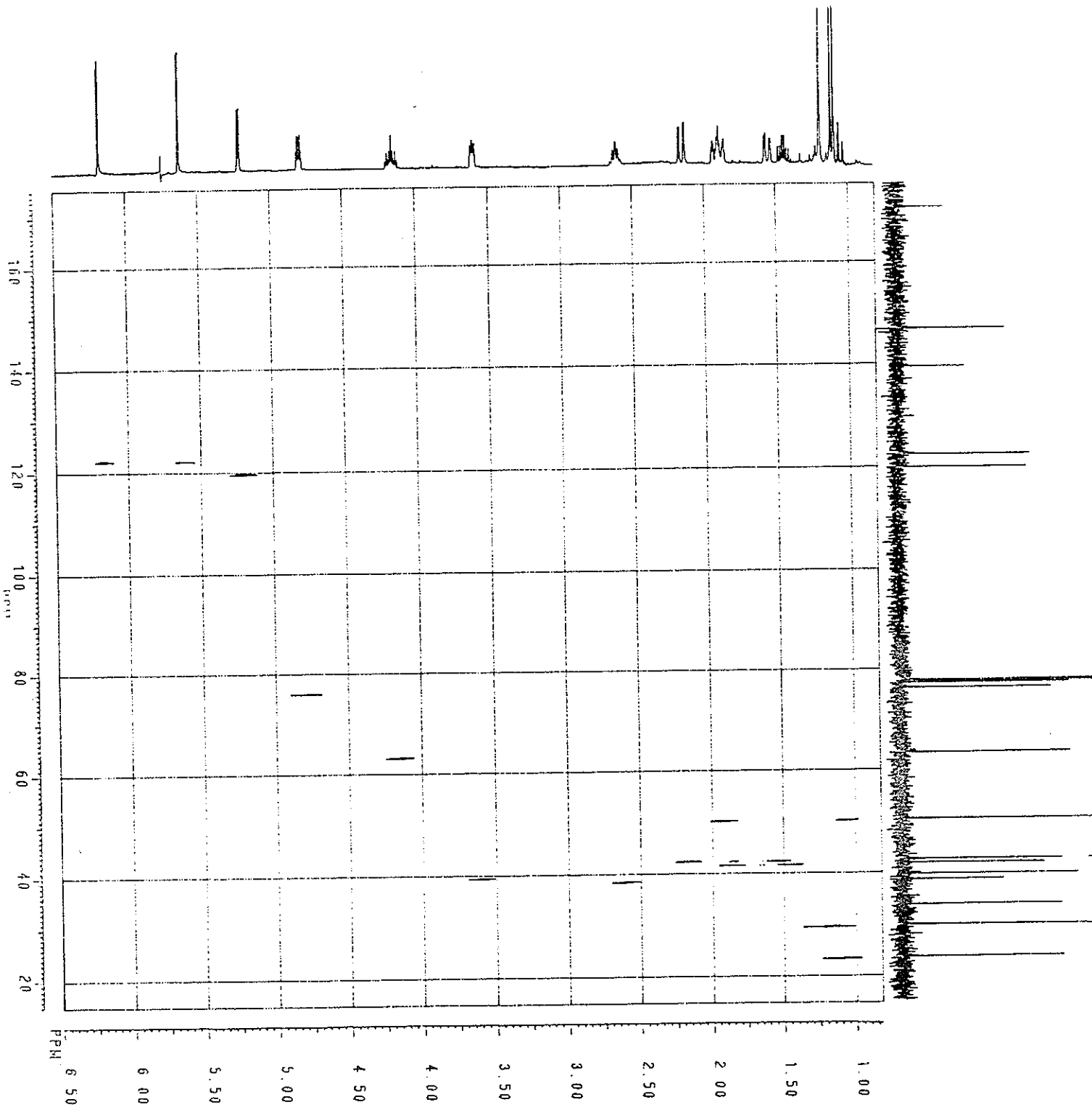
رزونانس $122/07$ ppm بصورت سه تائی ظاهر شده و با ارتباطی که با $\text{H}-13$ و $\text{H}-13'$ دارد متعلق به $\text{C}-13$ می باشد.

در میدان پائین تر (اولفین) دو یکتائی مشاهده میشود که چون با پروتونی ارتباط ندارند باید مربوط به $\text{C}-5$ و $\text{C}-11$ باشند که با استفاده از تکنیک NMR دوبعدی کربن - پروتون نمیتوان مشخص نمود که کدامیک مربوط به $\text{C}-5$ و کدام مربوط به $\text{C}-11$ است. لکن همانطور که قبلاً اشاره شد با استفاده از قواعد شولری میتوان مشخص نمود که سیگنال $146/67$ ppm مربوط به $\text{C}-5$ و سیگنال $139/28$ ppm متعلق به $\text{C}-11$ می باشد.

تشکر و سپاسگزاری: از آقای دکتر J. Jakupovic انستیتو شیمی آلی دانشگاه صنعتی برلین بخاطر طیف‌های NMR تشکر می‌کنیم. همچنین از آقای مهندس ولی الله مظفریان از موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع بخاطر جمع‌آوری و شناسائی گیاه پولیکار یا کمال تشکر و سپاسگزاری را داریم.

شکل (۱)

شکل (۲)

جدول ۱ - داده‌های NMR - ^{13}C ، 2α - هیدروکسی آلانتولاکتین
(CDCl_3 , 100. 6MHz, - δ Values)

C	δ
۱	۵۰/۱۱۱ t
۲	۶۳/۰۰ d
۳	۴۱/۵۴ t
۴	۳۸/۳۷ d
۵	۱۴۶/۶۷ s
۶	۱۱۹/۵۸ d
۷	۳۹/۳۸ d
۸	۷۵/۶۸ d
۹	۴۲/۲۸ t
۱۰	۳۳/۴۶ s
۱۱	۱۳۹/۲۸ s
۱۲	۱۷۰/۲۵ s
۱۳	۱۲۲/۰۷ t
۱۴	۲۹/۴۹ q
۱۵	۲۳/۲۸ q

منابع

1. Rustaiyan, A.; Habibi, Z.; Saberi, M. and Jakupovic, J. *Phytochemistry* 1991, 30, 2405.
2. Anderberg, A.A. *Can. J. Botany* 1989, 67, 2277.
3. Rustaiyan, A.; Habibi, Z. and Zdero, C. *Phytochemistry* 1990, 29, 985.
4. Rustaiyan, A.; Simozar, E.; Ahmadi, A.; Grenz, M. and Bohlmann, F. *phytochemistry* 1981, 20, 2772.
5. Bohlmann, F.; Zdero, C. *Phytochemistry* 1989, 20, 2529.
6. San Feliciano, A.; Medarde, M.; Gordaliza, M.; Del Olmo, E.; Miguel del Corral, J.M. *Phytochemistry* 1989, 38, 2717.
7. Bohlmann, F.; Ahmed, M.; Jakupovic, J. *Phytochemistry* 1989, 21, 1659.
8. Bohlmann, F.; Knoll, K.H. and El - Emary, N.A. *Phytochemistry* 1979, 18, 1231.
9. Metwally, M.; Dawider, A.A. and Metwally, S. *Chem Pharm. Bull.* 1988, 34, 378.
10. Bohlmann, F.; Mahanta, P.K.; Jakupovic, J.; Rastogi, R.C. and Natu, A.A. *Phytochemistry* 1978, 17, 1165.

Title : 2D ^1H - ^{13}C Heteronuclear Shift Correlation Of 2α - Hydroxy Alantolactone From *Pulicaria Undulata* C.A. Mey

Authors : A. Rustaiyan and Z. Habibi

Address : Center for chemical Research Phytochemical Laboratory, Shahid Beheshti University, Eeven, Tehran, Iran

Abstract

We have reported recently the isolation and characterization of several sesquiterpene lactones from *Pulicaria undulata* (1).

The lactones were isolated from an Et_2O - Petrol (1:3) fraction by different chromatographic techniques including HPLC (RP 8, MeOH - H_2O , 13:7).

In this way three eudesmanolides 1 - 3, a guaianolide 4, a nor-guaianolide 5, as well as the pseudoguaianolide 6 and the xanthanolide 7 were isolated. One of the eudesmanolides (2α - hydroxy alantolactone), 1, was present as the main component.

Such lactones being known as biologically active substances, we have decided to describe for the first time a detailed interpretation of proton, ^1H - NMR, ^{13}C - NMR and 2D ^1H - ^{13}C - heteronuclear shift correlation spectra of 2α - hydroxy alantolactone. The stereochemistry of C - 2 , C - 7 and C - 8 was determined by the NOESY experiments, H - 7 and H - 8 are in the α configuration and H - 2 is in the β configuration.